

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 39 din 31 mai 2017 privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. [21/1996](#)

Având în vedere necesitatea imediată de a crea și consolida mecanismele de respectare a regulilor de concurență la nivel privat, prin asigurarea dreptului la despăgubiri al persoanelor vătămate prin fapte anticoncurențiale, prin intermediul instanțelor naționale, în strânsă corelare cu asigurarea respectării dispozițiilor art. 101 și 102 din [Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene](#) la nivel public, care este realizată de către Comisia Europeană și autoritățile de concurență ale statelor membre, se impune adoptarea de măsuri de reglementare la nivel național.

Ordonanța de urgență a Guvernului are ca obiect transpunerea în legislația națională a Directivei [2014/104/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene. Adoptarea, la nivel național, a unui act normativ privind reglementarea regimului juridic al acțiunilor în despăgubire trebuia realizată de către autoritățile române, până la data de 27 decembrie 2016, fiind necesară pentru a asigura stabilirea, în concret, a unor măsuri care să conducă la crearea unui sistem eficient și uniform de aplicare privată a regulilor de concurență pe întreg spațiul Uniunii Europene.

Astfel, aplicarea dispozițiilor de fond și de procedură referitoare la exercitarea cererilor de despăgubiri pentru prejudicii cauzate de încălcarea legislației în materie de concurență nu poate face practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea dreptului la despăgubiri integrale.

Totodată, aplicarea dispozițiilor de fond și de procedură privind exercitarea cererilor de despăgubiri întemeiate pe încălcări ale art. 101 sau 102 din [Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene](#) nu poate fi mai puțin favorabilă pentru părțile care pretind a fi prejudiciate decât normele care reglementează acțiuni similare în despăgubire care rezultă din încălcări ale legislației naționale.

Comisia Europeană a notificat autoritățile române, în data de 24 ianuarie 2017, cu privire la declanșarea unei acțiuni de infringement pentru constatarea neîndeplinirii obligațiilor de stat membru, prin punere în întârziere pentru necomunicarea măsurilor naționale de transpunere a Directivei sus-menționate, procedura care face obiectul Cauzei 2017/0189.

Autoritățile române au avut la dispoziție un termen de două luni, respectiv până la data de 24 martie 2017, pentru a răspunde notificării de punere în întârziere. La solicitarea statului român, acest termen a fost prelungit cu două luni, până la data de 24 mai 2017. Este esențial ca, în cazul necomunicărilor, autoritățile române să depună toate diligențele să transpună integral Directiva [2014/104/UE](#) și să notifice Comisiei măsurile de transpunere, înainte de sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Comisia Europeană a atras, totodată, atenția asupra sancțiunilor financiare pe care le poate impune Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul art. 260 alin. (3) din [Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene](#), dacă va fi sesizată în legătură cu neîndeplinirea de către România a obligației de comunicare a măsurilor naționale de transpunere a directivei adoptate în temeiul unei proceduri legislative. Amenda prin care se sancționează comportamentul statului pentru netranspunerea unei directive înainte de sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene, potrivit comunicării Comisiei [C(2016)5091], reprezintă o sumă forfetară care, în cazul României, este de minimum 1.849.000 euro.

De asemenea, transpunerea, în cel mai scurt timp, a Directivei [2014/104/UE](#) va permite exercitarea acțiunilor în despăgubire de către persoanele prejudiciate prin încălcări ale dispozițiilor legislației în materie de concurență, asigurându-le, totodată, o protecție similară pe piața internă. Diferențele între regimurile de răspundere juridică aplicabile în statele membre pot avea efecte negative atât asupra concurenței, cât și asupra funcționării adecvate a pieței interne a Uniunii Europene, cu efecte negative la nivelul economiei României.

În acest sens, menținerea unui cadru juridic diferit în raport cu celelalte state membre ale Uniunii Europene, cu privire la condițiile în care părțile prejudiciate își pot exercita

dreptul la despăgubiri care derivă din [Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene](#), afectează eficacitatea acestui drept pe teritoriul României și face mai dificilă repararea prejudiciului determinat de încălcarea normelor de concurență, afectând capacitatea economico-financiară a acestora.

Adoptarea cât mai urgentă a actului normativ care transpune Directiva [2014/104/UE](#) este necesară atât prin prisma protejării interesului privat, asigurându-se cadrul legal de obținere a unor juste compensații de către victimele faptelor anticoncurențiale, dar și pentru ajustarea interacțiunii dintre acțiunile private în despăgubire (în instanță) și asigurarea aplicării publice a regulilor de concurență (Comisia Europeană/Consiliul Concurenței). De asemenea se creează cadrul legal național și procedura specială de soluționare a unor astfel de cauze, care să asigure o abordare unitară a cererilor de despăgubire subsecvente unei încălcări a legislației în materie de concurență.

În scopul asigurării existenței unor mecanisme și acțiuni eficiente de asigurare a respectării normelor de concurență la nivel privat, a recuperării prejudiciului de către întreprinderi care au fost afectate de comportamentul anticoncurențial al altor participanți în piață, în vederea descurajării comportamentelor anticoncurențiale, se impune adoptarea unor măsuri imediate, ce nu suportă amânare.

În lipsa creării unui cadru unitar și uniform la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene cu privire la aplicarea și implementarea unor mecanisme de drept care să contribuie la menținerea unui mediu economic sănătos și competitiv, poate fi influențat potențialul de creștere economică a României, prin diminuarea capacității economico-financiare a întreprinderilor afectate de un comportament anticoncurențial manifestat de alte întreprinderi participante la piață, cu impact direct asupra gradului de ocupare a forței de muncă, a creșterii economice, a competitivității, a capacității de inovare, elemente ce aduc atingere interesului public, fiind elemente ce se circumscriu situației extraordinare.

Totodată, se impune modificarea și completarea dispozițiilor Legii concurenței nr. [21/1996](#), republicată, cu completările ulterioare, având în vedere necesitatea:

a) evitării dublării anumitor dispoziții legislative și a eliminării din Legea nr. [21/1996](#), republicată, cu completările ulterioare, a prevederilor contrare noii reglementări;

b) asigurării instrumentelor legale necesare Consiliului Concurenței pentru îndeplinirea misiunii de protejare a consumatorului final și pentru remedierea, în timp util, a disfuncționalităților din sectorul de retail alimentar; practica autorității de concurență în acest sector relevă faptul că, în absența unei obligații legale, furnizarea de către întreprinderi, în mod benevol, a datelor solicitate de autoritatea de concurență în vederea realizării unor analize și comparații de preț nu reprezintă o alternativă funcțională;

c) explicării, în cuprinsul legii, a diferenței între noțiunea de extragere a documentației aflate pe suport electronic și conceptul de ridicare, în sens de prelevare a probelor în scopul utilizării acestora;

d) determinării veniturilor incluse baza de calcul a amenzilor pe care le poate aplica Consiliul Concurenței în privința întreprinderilor nerezidente, în materia concentrărilor economice, asigurând totodată caracterul descurajant al acestor amenzi, prin raportare la puterea economică reală pe care o au aceste întreprinderi în România;

e) asigurării unui cadru adecvat de protecție a conducătorului autorității, în considerarea asimilării funcției de președinte cu cea de ministru și a riscurilor la care este supus acesta datorită cazurilor complexe instrumentate de autoritatea de concurență, care implică aplicarea unor sancțiuni contravenționale drastice întreprinderilor ce săvârșesc fapte anticoncurențiale.

Pentru a se asigura aplicarea imediată a acestor prevederi, întrucât normele care vizează stabilirea și menținerea concurenței au o deosebită importanță și vizează interesul public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

În temeiul art. 115 alin. (4) din [Constituția României](#), republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1: Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezenta ordonanță de urgență reglementează dreptul oricărei persoane care a suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a legislației în materie de concurență de către o întreprindere sau o asociație de întreprinderi de a solicita instanțelor de judecată

competente despăgubirea integrală a prejudiciului suferit.

(2) Prezenta ordonanță de urgență se aplică încălcărilor prevederilor art. 101 sau 102 din [Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene](#), denumit în continuare TFUE, încălcărilor prevederilor art. 101 sau 102 din [TFUE](#) atunci când acestea se aplică în paralel cu legislația națională în materie de concurență, precum și în cazul aplicării în mod exclusiv a legislației naționale în materie de concurență.

Art. 2: Definiții

În sensul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) acțiune în despăgubire - formularea unei cereri de despăgubiri în fața instanței de către o parte care se pretinde a fi prejudiciată sau de către o persoană care acționează în numele uneia sau mai multor părți care se pretind a fi prejudiciate, în cazul în care legislația Uniunii Europene sau legislația națională prevede această posibilitate, ori de către o persoană fizică sau juridică ce i-a succedat în drepturi părții care a pretins a fi fost prejudiciată, inclusiv persoana care a achiziționat drepturile litigioase;

b) autoritate de concurență - Comisia Europeană, Consiliul Concurenței sau orice altă autoritate națională de concurență desemnată de un stat membru al Uniunii Europene în conformitate cu art. 35 din Regulamentul (CE) nr. [1/2003](#) privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat ori toate, după caz;

c) autorul încălcării - o întreprindere sau o asociație de întreprinderi care a săvârșit o încălcare a legislației în materie de concurență;

d) beneficiar de imunitate - o întreprindere sau o persoană fizică căreia i s-a acordat imunitate la amendă de către o autoritate de concurență în cadrul unui program de clemență;

e) cartel - o înțelegere sau o practică concertată între doi sau mai mulți concurenți care urmărește coordonarea comportamentului concurențial al acestora pe piață sau influențarea parametrilor relevanți ai concurenței prin practici care includ, printre altele, fixarea sau coordonarea prețurilor de achiziție sau de vânzare sau a altor condiții comerciale, inclusiv în legătură cu drepturile de proprietate intelectuală, alocarea cotelor de producție sau de vânzare, împărțirea piețelor și a clienților, inclusiv manipularea procedurilor de cerere de oferte, restricționări ale importurilor sau exporturilor sau acțiuni anticoncurențiale împotriva altor concurenți;

f) cumpărător direct - o persoană fizică sau juridică care a achiziționat direct de la autorul încălcării produse sau servicii care au făcut obiectul unei încălcări a legislației în materie de concurență;

g) cumpărător indirect - o persoană fizică sau juridică care a achiziționat, nu în mod direct de la autorul încălcării, ci de la un cumpărător direct sau de la un cumpărător ulterior, produse sau servicii care au făcut obiectul unei încălcări a legislației în materie de concurență sau produse sau servicii rezultând din bunurile sau serviciile respective sau conținând astfel de bunuri sau servicii;

h) declarație de clemență - informațiile sau înregistrările acestora furnizate în mod voluntar unei autorități de concurență, în scris sau oral, de către o întreprindere sau o persoană fizică sau în numele acesteia, care prezintă cunoștințele întreprinderii sau ale persoanei fizice în cauză cu privire la un cartel și propriul rol în cadrul acestuia și care au fost redactate în mod specific pentru a fi înaintate autorității de concurență în vederea obținerii imunității la amendă sau a unei reduceri a cuantumului amenzii în cadrul unui program de clemență, neincluzând informațiile preexistente;

i) decizie definitivă de constatare a unei încălcări - o decizie de constatare a unei încălcări a legislației în materie de concurență, care nu poate sau nu mai poate fi contestată prin mijloace obișnuite;

j) informații preexistente - probe care există indiferent de procedurile unei autorități de concurență ori dacă aceste informații se află sau nu în dosarul unei autorități de concurență;

k) instanță judecătorească - orice instanță dintr-un stat membru, în sensul art. 267 din [TFUE](#), care are competență, prin căi de atac ordinare, de a exercita controlul judecătoresc asupra deciziilor unei autorități de concurență sau controlul judiciar asupra hotărârilor judecătorești privind deciziile respective, indiferent dacă instanța respectivă are competența de constatare a unei încălcări a legislației în materie de concurență;

l) încălcarea legislației în materie de concurență - o încălcare a art. 101 sau 102 din

TFUE sau a legislației naționale în materie de concurență;

m) întreprindere - orice entitate economică angajată într-o activitate constând în oferirea de bunuri sau de servicii pe o piață dată, indiferent de statutul său juridic și de modul de finanțare, astfel cum este definită în jurisprudența Uniunii Europene;

n) legislația națională în materie de concurență - dispozițiile Legii concurenței nr. **21/1996**, republicată, cu completările ulterioare, care urmăresc predominant același obiectiv ca art. 101 și 102 din **TFUE**, excluzând dispozițiile de drept național care impun sancțiuni penale persoanelor fizice, cu excepția cazului în care aceste sancțiuni penale constituie mijloacele de a asigura respectarea normelor de concurență aplicabile întreprinderilor;

o) parte prejudiciată - o persoană care a suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a legislației în materie de concurență;

p) program de clemență - un program privind aplicarea art. 101 din **TFUE** sau a art. 5 din Legea nr. **21/1996**, republicată, cu completările ulterioare, în baza căruia un participant la o înțelegere de tip cartel, în mod independent de celelalte întreprinderi implicate în cartel, cooperează în cadrul unei investigații desfășurate de o autoritate de concurență, furnizând în mod voluntar informații pe care le are acesta despre cartel și rolul său în cadrul cartelului, primind în schimb, printr-o decizie sau prin întreruperea procedurilor, imunitate la amenzi sau o reducere a cuantumului amenzilor care ar urma să fie impuse pentru implicarea sa în cartel;

q) propunere de încheiere a unei tranzacții - informarea voluntară a unei autorități de concurență de către o întreprindere sau în numele acesteia, care cuprinde recunoașterea sau renunțarea la litigiu de către întreprinderea în cauză, cu privire la participarea sa la o încălcare a legislației în materie de concurență și asumarea răspunderii sale pentru încălcarea respectivă, informare redactată în mod specific pentru ca autoritatea de concurență să poată aplica o procedură simplificată sau accelerată;

r) suprapreț - diferența dintre prețul plătit în realitate și prețul care ar fi prevalat în absența unei încălcări a legislației în materie de concurență;

s) soluționare alternativă a litigiului - orice mecanism prin care părțile ajung la o soluționare extrajudiciară a unui litigiu privind o cerere de despăgubire, precum și soluționarea pe calea arbitrajului.

Art. 3: Dreptul la acțiune

(1) Orice persoană care a suferit un prejudiciu cauzat de o practică anticoncurențială interzisă potrivit prevederilor Legii nr. **21/1996**, republicată, cu completările ulterioare, și/sau ale art. 101 sau 102 din **TFUE** poate solicita și obține repararea integrală a prejudiciului respectiv.

(2) Despăgubirile integrale repun persoanele care au suferit un prejudiciu în situația în care s-ar fi aflat dacă legislația în materie de concurență nu ar fi fost încălcată. Despăgubirea integrală include pierderea efectivă, profitul de care este lipsită persoana prejudiciată, precum și plata dobânzii aferente.

(3) Despăgubirea integrală în temeiul prezentei ordonanțe de urgență nu poate conduce la o îmbogățire fără justă cauză, indiferent dacă despăgubirea integrală se produce în urma unor despăgubiri punitive, multiple sau de altă natură.

Art. 4: Competența instanțelor judecătorești

Competența de a soluționa cererile de reparare a prejudiciului cauzat de întreprinderi ca urmare a unei încălcări a legislației în materie de concurență revine Tribunalului București. Hotărârea tribunalului poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel București, împotriva hotărârii acesteia putând fi declarat recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Art. 5: Divulgarea probelor

(1) În cadrul procedurilor dintr-o acțiune în despăgubire, la cererea unui reclamant care a prezentat o justificare întemeiată conținând faptele și mijloacele de probă disponibile pentru a dovedi caracterul plauzibil al cererii sale de despăgubiri, instanța de judecată poate dispune divulgarea de probe relevante de către pârât sau de către un terț, sub rezerva condițiilor prevăzute în prezentul articol și la art. 6-8. La cererea pârâtului, instanța de judecată poate dispune divulgarea de probe relevante de către reclamant sau de către un terț.

(2) Instanța poate dispune divulgarea unor elemente determinate de probă sau a unor categorii relevante de probe delimitate în motivare pe cât de precis și de strict posibil.

(3) Instanța limitează divulgarea probelor la ceea ce este proporțional. La stabilirea proporționalității divulgării solicitate de către o parte, instanța ia în considerare interesele legitime ale tuturor părților și terților vizați, în special:

a) măsura în care cererea sau apărarea este susținută cu fapte și probe disponibile care să justifice cererea de divulgare de probe;

b) amploarea și costul divulgării, în special pentru eventualii terți implicați, inclusiv pentru a evita căutarea de informații nespecifice, care este puțin probabil să fie relevantă pentru părțile în procedură;

c) dacă probele a căror divulgare se cere conțin informații confidențiale, în special informații privind eventualii terți, precum și ce mecanisme sunt disponibile pentru protecția unor astfel de informații confidențiale.

(4) Instanțele au competența de a dispune divulgarea de probe care conțin informații confidențiale atunci când le consideră relevante pentru acțiunile în despăgubire, cu luarea măsurilor adecvate de protecție a acestor informații.

(5) Instanța poate adopta măsuri efective de protecție a informațiilor confidențiale, precum:

a) ștergerea fragmentelor sensibile din textul documentelor;

b) desfășurarea audierilor fără prezența publicului;

c) limitarea numărului de persoane autorizate să aibă acces la probe la reprezentanții legali și avocații părților sau experților desemnați;

d) elaborarea rapoartelor de expertiză într-un mod care să asigure protecția confidențialității informațiilor;

e) orice alte măsuri prevăzute de lege pentru asigurarea confidențialității probelor divulgate.

(6) Interesul pe care întreprinderile îl au de a evita acțiunile în despăgubire ca urmare a unei încălcări a legislației în materie de concurență nu constituie un interes care să justifice acordarea de protecție.

(7) Instanța va dispune divulgarea de probe cu respectarea secretului profesional.

(8) În scopul discutării necesității de divulgare a probelor deținute de terț, instanța va dispune audierea acestuia, în camera de consiliu, cu citarea părților.

Art. 6: Divulgarea de probe incluse în dosarul unei autorități în materie de concurență

(1) În privința solicitărilor de divulgare a unor probe incluse în dosarul unei autorități de concurență se aplică prezentul articol, în plus față de prevederile art. 5.

(2) Instanța poate solicita divulgarea probelor din dosarul unei autorități de concurență numai atunci când acestea nu pot fi obținute de la o altă parte sau de la un terț.

(3) La primirea probelor solicitate autorității de concurență conform alin. (2), instanța asigură protecția corespunzătoare a documentelor ce conțin secrete de afaceri sau informații confidențiale în sensul legislației în materie de concurență.

(4) Atunci când există o decizie a unei autorități de concurență prin care este sancționată o practică anticoncurențială, în soluționarea cererilor privind acordarea de despăgubiri, instanța va putea solicita autorității de concurență documentele din cadrul dosarului care a stat la baza emiterii deciziei. În acest scop, primind aceste documente, instanța va asigura respectarea confidențialității informațiilor reprezentând secrete de afaceri, precum și a altor informații calificate drept confidențiale.

(5) Prezentul articol nu aduce atingere normelor privind liberul acces la informațiile de interes public în temeiul Legii nr. [544/2001](#) privind accesul liber la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Prezentul articol nu aduce atingere normelor și practicilor care se întemeiază pe legislația Uniunii Europene sau legislația națională privind protecția documentelor interne ale autorităților de concurență și a corespondenței dintre autoritățile de concurență.

(7) La evaluarea proporționalității unei cereri de divulgare de informații, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (3), instanța examinează și următoarele:

a) dacă cererea a fost formulată în mod specific în ceea ce privește natura, obiectul sau conținutul documentelor transmise autorității de concurență sau păstrate în dosarul acesteia și nu a fost o cerere nespecifică privind documente transmise autorității de concurență;

b) dacă partea care solicită divulgarea realizează acest lucru în ceea ce privește o acțiune în despăgubire în fața instanței;

c) în legătură cu alin. (2) și (8) sau la cererea autorității de concurență, în conformitate cu alin. (13), necesitatea de a garanta eficacitatea asigurării respectării legislației în materie de concurență la nivel public.

(8) Instanța poate dispune divulgarea următoarelor categorii de probe numai după ce autoritatea de concurență, prin adoptarea unei decizii sau a unui alt act administrativ, și-a încheiat procedurile:

a) informații care au fost pregătite de o persoană fizică sau juridică în mod specific în cadrul procedurilor desfășurate de Consiliul Concurenței;

b) informații pe care Consiliul Concurenței le-a redactat și le-a transmis părților în cursul procedurilor sale;

c) propunerile de încheiere a unei tranzacții care au fost retrase.

(9) În cadrul acțiunilor în despăgubire, instanța nu poate dispune, în niciun moment, ca o parte în proces sau un terț să divulge oricare dintre următoarele categorii de probe:

a) declarațiile de clemență;

b) propunerile de încheiere a unei tranzacții.

(10) Reclamanții pot prezenta o cerere motivată pentru accesul instanței la probele menționate la alin. (9) lit. a) sau b) cu scopul exclusiv de a se asigura asupra conformității conținutului lor cu definițiile prevăzute la art. 2 lit. h) și q). În cadrul acestei evaluări, instanța poate solicita asistență numai de la autoritatea de concurență competentă. Autorii probelor respective pot avea, de asemenea, posibilitatea de a fi audiați. Instanța nu oferă celorlalte părți sau unor terți accesul la probele respective.

(11) În cazul în care doar o parte din probele cerute intră sub incidența alin. (9), cealaltă parte a probelor se divulgă în conformitate cu prevederile prezentului articol, în funcție de categoria în care se încadrează.

(12) Divulgarea de probe din dosarul unei autorități de concurență, care nu se încadrează în niciuna dintre categoriile prevăzute la alin. (8) și (9), poate fi dispusă în cadrul acțiunilor în despăgubire în orice moment, fără a aduce atingere prezentului articol.

(13) Autoritatea de concurență, din oficiu, poate înainta observații instanței cu privire la proporționalitatea cererilor de divulgare de probe ce au fost prezentate acesteia.

Art. 7: Limitări privind utilizarea probelor obținute exclusiv prin accesul la dosarul unei autorități de concurență

(1) Probele din categoriile enumerate la art. 6 alin. (9), care sunt obținute de către o persoană fizică sau juridică exclusiv prin accesul la dosarul unei autorități de concurență, nu pot fi administrate în cadrul acțiunilor în despăgubire, fiind considerate inadmisibile.

(2) Până la finalizarea procedurii autorității de concurență, prin adoptarea unei decizii sau într-un alt mod, probele din categoriile enumerate la art. 6 alin. (8) și care sunt obținute de către o persoană fizică sau juridică exclusiv prin accesul la dosarul respectivei autorități în materie de concurență sunt considerate inadmisibile în cadrul acțiunilor în despăgubire.

(3) Probele obținute de către o persoană fizică sau juridică exclusiv prin accesul la dosarul unei autorități de concurență și care nu intră sub incidența alin. (1) sau (2) pot fi utilizate în cadrul unei acțiuni în despăgubire numai de către persoana respectivă sau de către o persoană fizică sau juridică ce a succedat în drepturi persoanei respective, inclusiv o persoană care a achiziționat drepturile litigioase ale persoanei respective.

Art. 8: Sancțiuni

(1) Instanța poate sancționa părțile, terții și reprezentanții legali ai acestora cu amendă judiciară între 500 și 5.000 lei pentru persoane fizice și între 0,1 și 1% din cifra de afaceri realizată anul anterior pentru persoane juridice, pentru următoarele fapte săvârșite în legătură cu procesul:

a) neprezentarea unei probe față de care instanța a dispus divulgarea de către cel care o deține sau refuzul de prezentare a acesteia, la termenul fixat în acest scop de instanță;

b) distrugerea probelor relevante pentru soluționarea litigiului;

c) nerespectarea sau refuzul de a se conforma măsurilor dispuse de instanță pentru a proteja informațiile confidențiale;

d) încălcarea limitărilor privind utilizarea probelor prevăzute la art. 5-7.

(2) Pentru faptele prevăzute la alin. (1), amenda judiciară se stabilește în funcție de gravitatea faptei, de către instanța în fața căreia s-a săvârșit fapta, prin încheiere

executorie, pentru a fi eficientă, proporțională și cu efect de descurajare. Prevederile art. 190, 191 și 295 din Legea nr. [134/2010](#) privind [Codul de procedură civilă](#), republicată, cu modificările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

(3) Aplicarea amenzii judiciare nu înlătură răspunderea penală, în cazul în care fapta constituie infracțiune.

Art. 9: Efectul deciziilor definitive

(1) O încălcare a legislației în materie de concurență, constatată printr-o decizie definitivă a Consiliului Concurenței sau a Comisiei Europene ori printr-o hotărâre definitivă a unei instanțe judecătorești, se consideră a fi stabilită în mod irefragabil pentru instanța de judecată învestită cu soluționarea unei acțiuni în despăgubire în temeiul legislației în materie de concurență.

(2) O decizie sau hotărâre definitivă, prevăzută la alin. (1) și pronunțată într-un alt stat membru al Uniunii Europene, face dovada, până la proba contrară, a faptului că a avut loc o încălcare a legislației în materie de concurență și, după caz, poate fi evaluată împreună cu alte probe introduse de părți.

(3) Prezentul articol nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor instanței judecătorești prevăzute la art. 267 din [TFUE](#).

Art. 10: Termene de prescripție

(1) Prin derogare de la prevederile art. 2.517 din Legea nr. [287/2009](#) privind [Codul civil](#), republicată, cu modificările ulterioare, dreptul la acțiunea în despăgubire se prescrie în termen de 5 ani. Termenul de prescripție nu începe să curgă înainte de încetarea încălcării legislației în materie de concurență și înainte ca reclamantul să fi cunoscut sau să fi trebuit să fi cunoscut:

a) comportamentul adoptat și faptul că acesta constituie o încălcare a legislației în materie de concurență;

b) faptul că încălcarea legislației în materie de concurență i-a adus un prejudiciu; și

c) identitatea autorului încălcării.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 2.532 din Legea nr. [287/2009](#), republicată, cu modificările ulterioare, prescripția nu începe să curgă, iar, dacă a început să curgă, ea se suspendă pe perioada în care o autoritate în materie de concurență desfășoară acțiuni în scopul investigării sau proceduri cu privire la o încălcare a legislației în materie de concurență la care se referă acțiunea în despăgubire. Suspendarea încetează la un an după ce decizia de constatare a încălcării rămâne definitivă sau după ce procedurile încetează în alt mod.

(3) În scopul aplicării prevederilor art. 11 alin. (2) lit. b) și alin. (4) lit. b), în situația în care nu este posibilă obținerea de despăgubiri de la celelalte întreprinderi care au fost implicate în aceeași încălcare a legislației în materie de concurență din cauza incapacității de plată, prescripția dreptului la acțiunea în despăgubire față de o întreprindere mică sau mijlocie - IMM sau un beneficiar de imunitate nu începe să curgă înainte de împlinirea unui termen de trei ani de la data la care hotărârea judecătorească de declarare a falimentului celorlalte întreprinderi a rămas definitivă.

(4) Prescripția nu începe să curgă, iar, dacă a început să curgă, ea se suspendă pe durata procesului de soluționare alternativă a litigiului. Suspendarea termenului de prescripție produce efecte numai în privința părților care sunt sau au fost implicate sau reprezentate în soluționarea alternativă a litigiului.

Art. 11: Răspunderea în solidar

(1) Întreprinderile care au încălcat legislația în materie de concurență printr-un comportament comun sunt răspunzătoare, în solidar, pentru prejudiciul cauzat de încălcarea legislației în materie de concurență. Fiecare dintre întreprinderile respective are obligația de despăgubire integrală a prejudiciului, iar partea prejudiciată are dreptul de a solicita despăgubiri integrale de la oricare dintre acestea până când este despăgubită integral.

(2) Fără a aduce atingere dreptului la despăgubiri integrale, astfel cum este prevăzut la art. 3, în cazul în care autorul încălcării este IMM, în sensul definiției din Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii, acesta este responsabil:

a) numai față de cumpărătorii săi direcți și indirecti în cazul în care cota sa de piață de pe piața relevantă a fost mai mică de 5% în orice moment de pe durata încălcării legislației în materie de concurență, iar aplicarea normelor obișnuite de răspundere în solidar ar periclita iremediabil viabilitatea sa economică și ar atrage pierderea totală a

valorii activelor sale;

b) față de alte părți prejudiciate numai în cazul în care nu se poate obține despăgubirea integrală de la celelalte întreprinderi care au fost implicate în aceeași încălcare a legislației în materie de concurență.

(3) Excepția prevăzută la alin. (2) nu se aplică în cazul în care:

a) IMM-ul a avut un rol de inițiator al practicii anticoncurențiale sau a constrâns alte întreprinderi să participe ori să rămână parte la încălcarea respectivă; sau

b) s-a constatat anterior încălcarea de către IMM a legislației în materie de concurență.

(4) Întreprinderea care beneficiază de imunitate la amendă este răspunzătoare, în solidar:

a) față de cumpărătorii sau furnizorii săi direcți și indirecti; și

b) față de alte părți prejudiciate numai în cazul în care nu se poate obține despăgubirea integrală de la celelalte întreprinderi care au fost implicate în aceeași încălcare a legislației în materie de concurență.

(5) Întreprinderea implicată într-o practică anticoncurențială se poate îndrepta cu acțiune în regres împotriva oricărei altei întreprinderi implicate în respectiva încălcare pentru a recupera contribuția plătită pe seama acestora, al cărei quantum este stabilit având în vedere răspunderea lor relativă pentru prejudiciul cauzat de încălcarea legislației în materie de concurență. Quantumul contribuției unei întreprinderi implicate în practica anticoncurențială și căreia i s-a acordat imunitate la amendă în cadrul unui program de clemență nu va depăși quantumul prejudiciului cauzat de aceasta cumpărătorilor sau furnizorilor proprii, direcți sau indirecti.

(6) În cazul în care încălcarea legislației în materie de concurență a cauzat prejudicii altor părți decât cumpărătorilor sau furnizorilor proprii direcți sau indirecti ai autorilor încălcării, quantumul oricărei contribuții din partea unui beneficiar de imunitate către alți autori ai încălcării este stabilit având în vedere răspunderea sa relativă pentru prejudiciul respectiv.

Art. 12: Transferul supraprețurilor și dreptul la despăgubiri integrale

(1) Pentru a asigura deplina eficacitate a dreptului la despăgubiri integrale, astfel cum este prevăzut la art. 3, oricine a suferit un prejudiciu poate solicita despăgubiri, indiferent dacă este un cumpărător direct sau indirect al autorului încălcării, nefiind acordate despăgubirile care depășesc prejudiciul cauzat efectiv reclamantului de încălcarea legislației în materie de concurență și în absența răspunderii autorului încălcării.

(2) Despăgubirile pentru pierderea efectivă, la orice nivel al lanțului de aprovizionare, nu vor depăși prejudiciul sub formă de suprapreț cauzat la acel nivel.

(3) Prezentul articol nu aduce atingere dreptului unei părți prejudiciate de a solicita și de a obține despăgubiri pentru pierderea de profit cauzată de transferul parțial sau integral al supraprețului.

(4) Prevederile prezentei ordonanțe de urgență se aplică în mod corespunzător atunci când încălcarea legislației în materie de concurență se produce la nivelul aprovizionării autorului încălcării.

(5) Instanța, în litigiul aflat pe rolul său, are competența de a estima cota din suprapreț care a fost transferată.

Art. 13: Invocarea transferului în apărare

(1) Pârâțul într-o acțiune în despăgubire poate invoca în apărarea sa împotriva unei cereri de despăgubiri faptul că reclamantul a transferat integral sau parțial supraprețul rezultat din încălcarea legislației în materie de concurență.

(2) Sarcina probei privind transferul supraprețului revine pârâțului, care poate solicita divulgarea de informații din partea reclamantului sau din partea terților.

Art. 14: Cumpărătorii indirecti

(1) Atunci când într-o acțiune în despăgubire existența unei cereri de despăgubiri sau quantumul despăgubirilor care trebuie acordate depinde de faptul dacă un suprapreț a fost transferat reclamantului sau de măsura în care un suprapreț a fost transferat reclamantului, luând în considerare practica comercială potrivit căreia creșterile de prețuri sunt transferate în aval de-a lungul lanțului de aprovizionare, sarcina probei pentru a dovedi existența și amploarea unui astfel de transfer revine reclamantului, care poate solicita divulgarea de informații din partea pârâțului sau din partea terților.

(2) În situația menționată la alin. (1), cumpărătorul indirect se consideră că a dovedit existența transferului asupra sa atunci când acesta a arătat că:

- a) pârâtul a săvârșit o încălcare a legislației în materie de concurență;
- b) încălcarea legislației în materie de concurență a avut ca rezultat un suprapreț pentru cumpărătorul direct al pârâtului; și
- c) a achiziționat bunurile sau serviciile care au făcut obiectul încălcării legislației în materie de concurență sau a achiziționat bunuri sau servicii rezultând din respectivele bunuri sau servicii ori conținând respectivele bunuri sau servicii.

(3) Prevederile alin. (2) nu se aplică în cazul în care pârâtul poate demonstra că supraprețul nu a fost transferat sau nu a fost transferat integral cumpărătorului indirect.

Art. 15: Acțiuni în despăgubire introduse de reclamanți de la niveluri diferite ale lanțului de aprovizionare

(1) Pentru a se evita ca acțiunile în despăgubire din partea unor reclamanți de la niveluri diferite ale lanțului de aprovizionare să ducă la o răspundere multiplă sau la absența răspunderii autorului încălcării, în evaluarea îndeplinirii cerințelor privind sarcina probei rezultate din aplicarea art. 13 și 14, instanțele sesizate cu privire la o acțiune în despăgubire pot lua în considerare, în mod corespunzător, oricare dintre următoarele:

a) acțiunile în despăgubire care sunt legate de aceeași încălcare a legislației în materie de concurență, dar sunt introduse de reclamanți de la alte niveluri ale lanțului de aprovizionare;

b) hotărârile pronunțate în acțiunile în despăgubire astfel cum sunt menționate la lit. a);

c) informațiile relevante cu caracter public și care rezultă din cazuri de asigurare a respectării legislației în materie de concurență la nivel public.

(2) Prevederile prezentului articol nu aduc atingere drepturilor și obligațiilor instanțelor judecătorești prevăzute la art. 30 din Regulamentul (UE) nr. [1.215/2012](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială.

Art. 16: Cuantificarea prejudiciului

(1) Instanța are competența de a estima quantumul prejudiciului în litigiul aflat pe rolul acesteia, asigurându-se că nici sarcina probei și nici standardul probatoriu necesar pentru cuantificarea prejudiciului nu fac practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea dreptului la despăgubiri integrale.

(2) Se prezumă că încălcările sub forma unor carteluri provoacă prejudicii. Autorul încălcării poate răsturna o astfel de prezumție.

(3) În cadrul unei proceduri referitoare la o acțiune în despăgubire, Consiliul Concurenței poate, la cererea instanței, să acorde asistență acesteia în vederea determinării quantumului despăgubirilor, dacă autoritatea de concurență consideră adecvată această asistență.

Art. 17: Efectele soluționării alternative a litigiilor

(1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 541-621 din Legea nr. [134/2010](#), republicată, cu modificările ulterioare, în materie de arbitraj, instanțele sesizate cu privire la o acțiune în despăgubire își pot suspenda procedurile pentru maximum 2 ani atunci când părțile din cadrul procedurilor respective sunt implicate în soluționarea alternativă a litigiului privind cererea vizată de acțiunea în despăgubire respectivă.

(2) În urma unei soluționări alternative a litigiului, cererea părții prejudiciate este redusă cu cota din prejudiciul cauzat acesteia de către coautorul încălcării legislației în materie de concurență care a procedat la soluționarea alternativă a litigiului.

(3) Partea restantă din cererea părții prejudiciate poate fi pretinsă numai coautorilor încălcării care nu au procedat la soluționarea alternativă a litigiului. Coautorii încălcării nu pot recupera o contribuție pentru partea restantă din cererea părții prejudiciate din partea coautorului încălcării care a procedat la soluționarea alternativă a litigiului.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), în cazul în care coautorii încălcării care nu au procedat la soluționarea alternativă a litigiului nu pot plăti despăgubirile care corespund părții restante a cererii din partea părții prejudiciate care a procedat la soluționarea alternativă a litigiului, partea prejudiciată poate pretinde partea restantă din cerere coautorului încălcării care a procedat la soluționarea alternativă a litigiului. Această excepție poate fi exclusă în mod expres prin acordul de soluționare alternativă a litigiului.

(5) La determinarea quantumului contribuției pe care un coautor al încălcării îl poate

recupera de la oricare alt coautor al încălcării în conformitate cu partea de răspundere care revine fiecăruia pentru prejudiciul adus de încălcarea legislației în materie de concurență, instanța ține cont în mod corespunzător de orice despăgubiri plătite în temeiul unei soluționări alternative a litigiului în care este implicat coautorul încălcării.

Art. 18: Factor atenuant pentru individualizarea sancțiunilor aplicate de Consiliul Concurenței

(1) Consiliul Concurenței poate reține ca factor atenuant pentru individualizarea sancțiunii, în decizia de constatare și sancționare a unei fapte anticoncurențiale existența plății de despăgubiri în urma unor soluționări alternative a litigiilor.

(2) În situațiile în care există mai multe persoane prejudiciate, Consiliul Concurenței poate reține, ca factor atenuant pentru individualizarea sancțiunii, existența unui mecanism de acordare a despăgubirilor asumat de către autorii încălcării legislației în materie de concurență, având ca finalitate înlăturarea consecințelor faptei anticoncurențiale. Prin acceptarea de către Consiliul Concurenței a unui mecanism de acordare a despăgubirilor, aplicarea lui de către contravenient devine obligatorie, nerespectarea acestei obligații impuse prin decizie atrăgând răspunderea contravențională potrivit prevederilor Legii concurenței nr. [21/1996](#), republicată, cu completările ulterioare.

Art. 19: Legea aplicabilă

Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu prevederile Legii nr. [134/2010](#), republicată, cu modificările ulterioare, și ale Legii nr. [287/2009](#), republicată, cu modificările ulterioare.

Art. 20: Aplicarea în timp

(1) Dispozițiile de drept material ale prezentei ordonanțe de urgență nu se aplică retroactiv.

(2) Prevederile de procedură ale prezentei ordonanțe de urgență se aplică și acțiunilor în despăgubire introduse începând cu data de 26 decembrie 2014.

Art. 21

Legea concurenței nr. [21/1996](#), republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 153 din 29 februarie 2016, cu completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(2) Prin întreprindere, în sensul prezentei legi, se înțelege orice entitate angajată într-o activitate economică constând în oferirea de bunuri sau de servicii pe o piață dată, indiferent de statutul său juridic și de modul de finanțare, astfel cum este definită în jurisprudența Uniunii Europene."

2. La articolul 4, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (5), cu următorul cuprins:

"(5) Întreprinderile care fac parte din comerțul modern cu produse alimentare și nealimentare, de tip supermarket, hipermarket, discounter și cash&carry vor transmite Consiliului Concurenței, la cererea acestuia, prețurile de vânzare a produselor comercializate de acestea, în vederea realizării de analize, studii de piață sau comparații de preț."

3. La articolul 21, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 21

(1) În vederea exercitării atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței elaborează și adoptă un regulament de procedură, precum și un regulament de organizare și funcționare și constituie aparatul propriu, la nivel central și local."

4. La articolul 25 alineatul (1), litera j) se modifică și va avea următorul cuprins:

"j) urmărește aplicarea dispozițiilor legale și a altor acte normative incidente în domeniul de reglementare al prezentei legi și poate recomanda autorităților competente modificarea actelor normative care au sau pot avea impact anticoncurențial;"

5. La articolul 38, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alineatele (1¹) și (1²), cu următorul cuprins:

"(1¹) În cursul inspecției inopinate, informațiile stocate sau arhivate în mediul electronic pot fi copiate integral și ridicate pe suport electronic, cu aplicarea de sigillii, urmând ca prelevarea informațiilor necesare investigației să se realizeze în prezența reprezentantului întreprinderii/asociației de întreprinderi, la sediul Consiliului Concurenței.

(1²) Măsurile prevăzute la alin. (1¹) se realizează în baza ordinului emis de președintele Consiliului Concurenței și a autorizării judiciare, prevederile art. 40 fiind aplicabile în mod corespunzător."

6. La articolul 38, alineatul (12) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(12) Exercițarea puterilor de inspecție se face în conformitate cu regulamentul privind procedura Consiliului Concurenței."

7. După articolul 54 se introduce un nou articol, articolul 54¹, cu următorul cuprins:

"Art. 54¹

Constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 20.000 lei la 50.000 lei neîndeplinirea obligației prevăzute la art. 4 alin. (5)."

8. La articolul 55, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alineatele (4) și (5), cu următorul cuprins:

"(4) Prin excepție de la dispozițiile alin. (1), în privința contravențiilor prevăzute la lit. b)-e) din același alineat care sunt săvârșite în domeniul concentrărilor economice de o persoană nerezidentă, cifra de afaceri la care se aplică amenda se înlocuiește cu suma următoarelor venituri:

a) cifra de afaceri realizată de către fiecare dintre întreprinderile înregistrate în România, controlate de contravenient;

b) veniturile obținute din România de către fiecare dintre întreprinderile nerezidente controlate de contravenient;

c) veniturile proprii, obținute din România de către contravenient și înregistrate în situațiile financiare individuale ale acestuia.

(5) Prin persoană nerezidentă se înțelege orice persoană străină, precum și orice alte entități străine, inclusiv organisme de plasament colectiv fără personalitate juridică, care nu sunt înregistrate în România, potrivit legii."

9. La articolul 60, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(3) Sancțiunile pentru contravențiile prevăzute la art. 53 lit. a)-c), art. 54, art. 54¹ și art. 55 alin. (1) lit. d) și e), precum și amenzile cominatorii prevăzute la art. 59 se aplică de către comisiile Consiliului Concurenței, prin aceeași decizie prin care se constată săvârșirea contravenției sau incidența art. 59 alin. (1)."

10. La articolul 66, alineatele (2)-(5) se abrogă.

11. După articolul 71 se introduce un nou articol, articolul 72, cu următorul cuprins:

"Art. 72

Protecția președintelui Consiliului Concurenței se asigură de către Serviciul de Protecție și Pază, în condițiile legii."

Art. 22: Dispoziții tranzitorii

(1) Regulamentul de organizare, funcționare și procedură al Consiliului Concurenței, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 14 februarie 2012, cu modificările și completările ulterioare, își păstrează aplicabilitatea până la intrarea în vigoare a regulamentelor prevăzute la art. 21 pct. 3.

(2) Prevederile art. 21 pct. 7 intră în vigoare în termen de 30 zile de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență în Monitorul Oficial al României, Partea I.

*

Prezenta ordonanță de urgență transpune Directiva [2014/104/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 349, din 5 decembrie 2014.

..****..

PRIM-MINISTRU

SORIN MIHAI GRINDEANU

Contrasemnează:

p. Ministrul economiei,

Petre Iulian Nicolescu,

secretar de stat

Președintele Consiliului Concurenței,

Bogdan Marius Chirițoiu

Ministrul pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenoriat,

Alexandru Petrescu

p. Ministrul afacerilor externe,

Alexandru Victor Micula,

secretar de stat
p. Ministrul delegat pentru afaceri europene,
Bogdan Mănoiu,
secretar de stat

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 422 din data de 8 iunie 2017